

สรุปบทเรียน

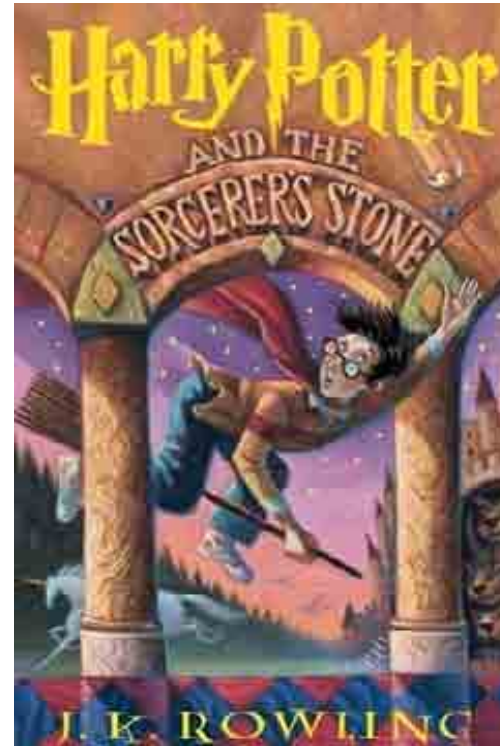
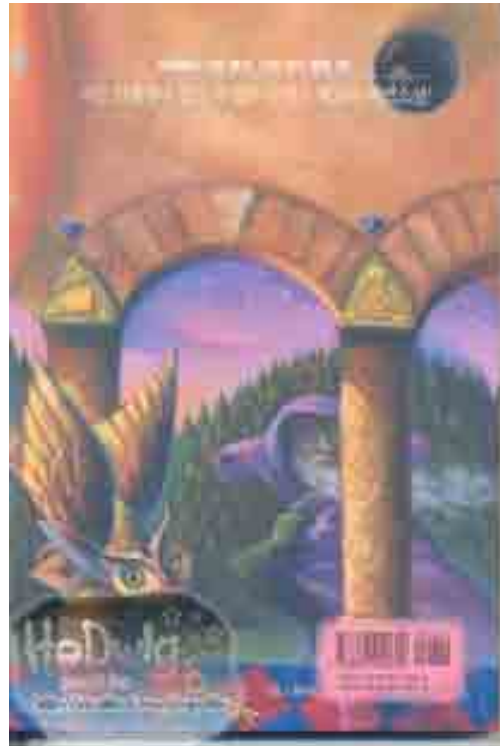
เรื่อง ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ

หนังสือแต่ละเล่มจะประกอบด้วยส่วนสำคัญต่าง ๆ หลายส่วน ซึ่งมีหน้าที่และความสำคัญต่อผู้ใช้หนังสือแต่ละเรื่อง แต่ละประเภทแต่ละชนิด แต่ละเล่มจะมีส่วนต่าง ๆ แตกต่างกันไปบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการจัดทำหรือประโยชน์ในการอ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้อ่านจึงควรรู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือว่าประกอบด้วยส่วนใด บ้าง และแต่ละส่วนนั้นมีความสำคัญอย่างไร

ใบหุ้มปก (Book Jacket หรือ Dust Jacket)

ประโยชน์

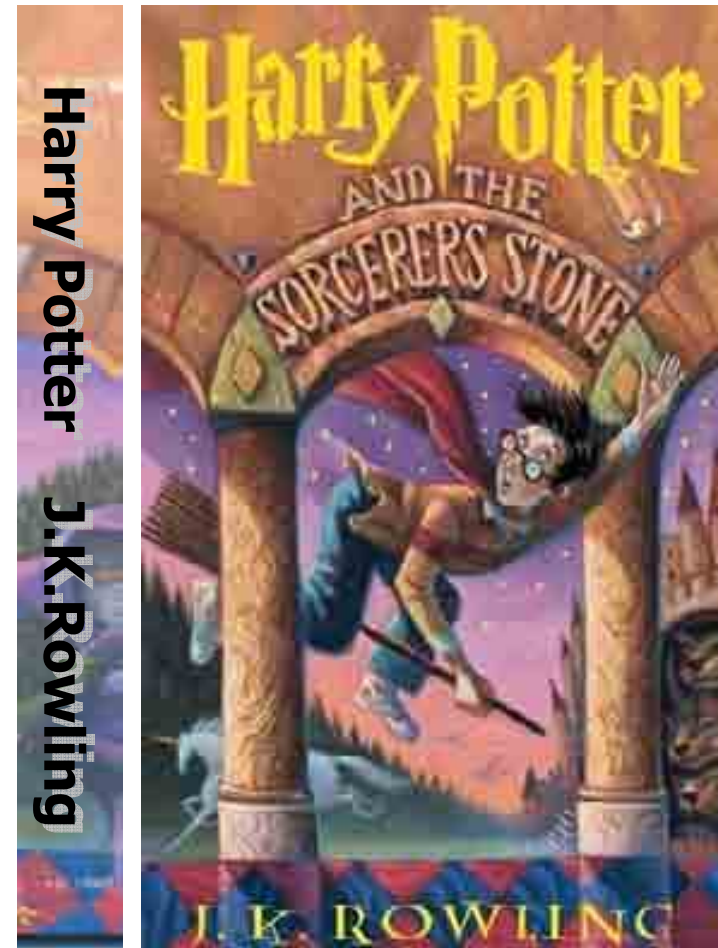
ใบหุ้มปกจะช่วยป้องกันไม่ให้หนังสือชำรุดและสกปรกง่าย ทำให้หนังสือเก่าช้า ภาพใบหุ้มปกที่มีสีสันสวยงามจะช่วยดึงดูดความสนใจแก่ผู้อ่าน ห้องสมุดบางแห่งจะนำใบหุ้มปกมาจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือ

ปกหนังสือ

ประโยชน์ ทำหน้าที่ช่วยรักษารูปทรงของหนังสือให้คงทนถาวร

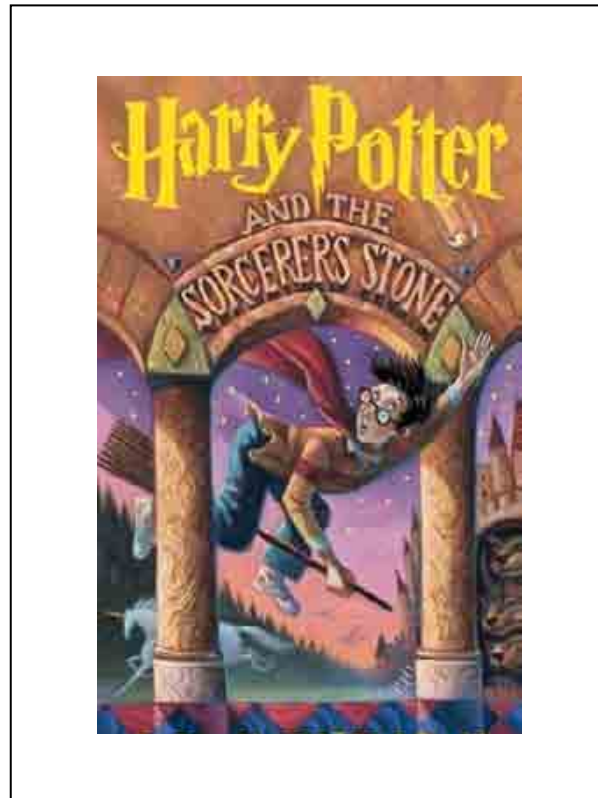
สันหนังสือ (Spine)

จะมีเฉพาะหนังสือที่มีขนาดใหญ่
หนาๆ ซึ่งอาจจะระบุชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง
ชื่อสำนักพิมพ์ บางครั้งจะมีตราของ
สำนักพิมพ์ด้วย สันหนังสือ เป็นส่วน
เชื่อมระหว่างปกหน้าและปกหลังของ
หนังสือเข้าด้วยกัน

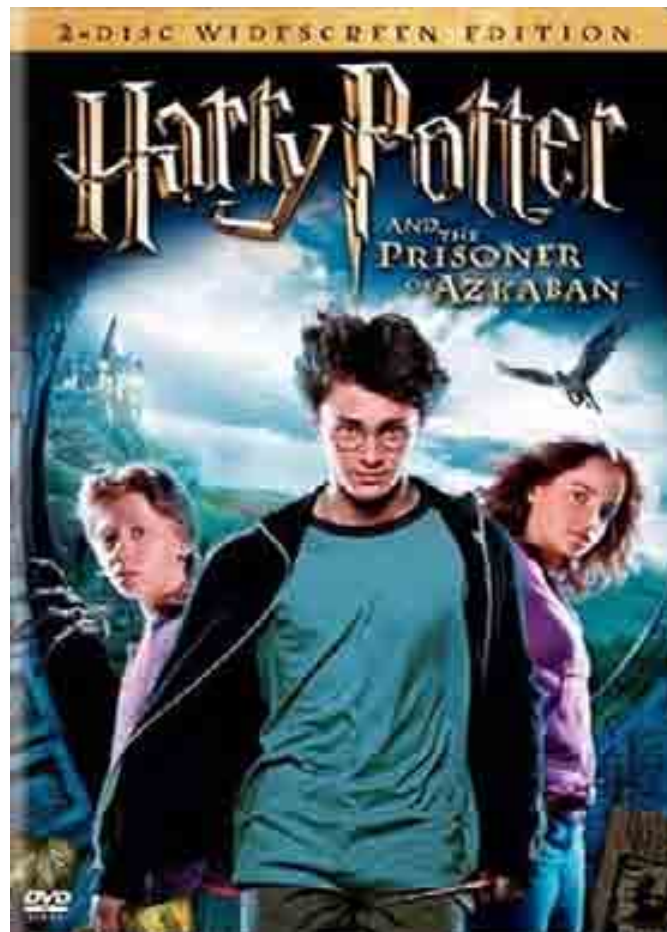
ใบรองปก (End Papers)

มีลักษณะเป็นแผ่นเดี่ยวพับกลาง ด้านหนึ่งผนึกติดกับด้านในของปก ส่วนที่เหลืออีกด้านหนึ่งจะปล่อยให้แผ่นปลิว อาจจะเป็นกระดาษเปล่าหรือมีสีสันลวดลายก็ได้

หน้าชื่อเรื่อง (Half Title Page)

ประโยชน์ คือ มีภาพ สี สั้น สวยงาม ชวนให้อ่านและช่วยเสริมให้หนังสือแข็งแรงยิ่งขึ้น
เขียนชื่อเรื่องน่าสนใจ ตัวใหญ่ ชัดเจน อ่านง่าย

หน้าภาพพิเศษ (Frontispiece)

หนังสือบางเล่มจะมีภาพประกอบที่แสดงเนื้อหาสำคัญในเล่ม เป็นภาพประกอบทั้งหน้า เช่น หนังสือวิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษาจะเป็นภาพเด็กทำการทดลอง เป็นต้น

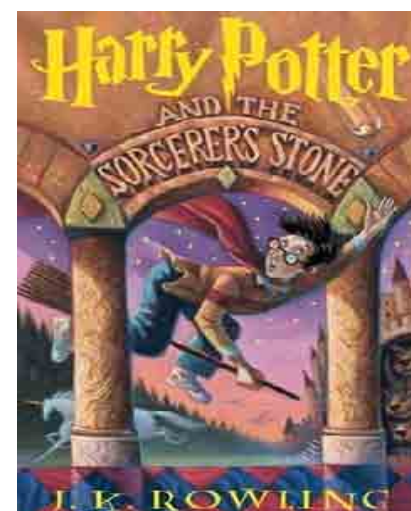

หน้าปกใน (Title Page)

หนังสือทุกเล่มจะมีหน้าปกใน ซึ่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น ๆ ได้แก่ ชื่อเรื่องที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้แต่งร่วม ผู้แปล ผู้รวบรวม ผู้เขียนภาพประกอบ ชื่อสำนักพิมพ์หรือชื่อโรงพิมพ์ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ เลข ISBN (International Standard Book Number) เป็นต้น

เลข ISBN คือ เลขมาตรฐานหนังสือสากล ซึ่งหนังสือแต่ละเล่มจะไม่ซ้ำกันมีประโยชน์ในการสั่งซื้อหนังสือ เช่น ISBN 974-8286-90-1 เป็นเลขมาตรฐานหนังสือสากลของหนังสือที่พิมพ์ในประเทศไทย เป็นต้น

หน้าปกในเป็นส่วนสำคัญที่มีข้อมูลซึ่งบรรณารักษ์ใช้ทำบัตรรายการ หรือบันทึกข้อมูลลงในฐานข้อมูล และยังใช้ทำบรรณานุกรมได้ด้วย

หน้าลิขสิทธิ์ (Copyright Page)

มักจะอยู่ด้านหลังของหน้าปกใน หรืออาจพิมพ์แยกออกมาเป็นแผ่นเฉพาะก็ได้ บอกให้ทราบว่าหนังสือเล่มนั้นได้รับลิขสิทธิ์การพิมพ์ในปีใด การจดทะเบียนลิขสิทธิ์เป็นการสงวนสิทธิ์ในทางวรรณกรรม และศิลปกรรมโดยได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นคัดลอกคัดแปลงหรือตัดตอนหรือพิมพ์ซ้ำ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหอสมุดแห่งชาติ

ภิกดานันท์ มลิทอง

อธิบาศัพท์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2539. 528 หน้า.

1. คอมพิวเตอร์ บัญญัติศัพท์. 2. ชื่อเรื่อง.

004.03

ISBN 974-634-767-5

ลิขสิทธิ์ของ รศ.ดร. ภิกดานันท์ มลิทอง

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปใด

ทั้งสิ้น ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้แต่ง

หน้าคำอุทิศ (Dedication)

หน้านี้อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ ถ้ามีก็มักจะอยู่ก่อนหน้าคำนำ
หน้าคำอุทิศ เป็นหน้าที่ผู้เขียนเขียนคำอุทิศสั้น ๆ เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูต่อ
บุคคลที่เคารพ รักใคร่ หรือมีพระคุณ เช่น บิดา มารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น

ขออุทิศให้กับความทรงจำของ

Dr. Glyde A. Gallehugh

ผู้เป็นสามีของ Sue Gallehugh Ph. D.

และพ่อของ Allen Gallehugh

หน้าคำนำ

(Foreword หรือ Preface Introduction)

จะบอกให้ทราบวัตถุประสงค์ในการเขียนหนังสือเล่มนั้น ๆ และประโยชน์ที่ผู้อ่านคาดว่าจะได้รับ ซึ่งผู้อ่านไม่ควรเปิดผ่านไป เพราะจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านอย่างมาก และในหน้าคำนำมักจะลงท้ายด้วยการขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในการเขียนหนังสือเล่มนั้น ๆ

คำนำ

หนังสือ "การค้นคว้าและการเขียนรายงาน" นี้ เป็นตำราซึ่งเรียบเรียงโดยคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อใช้ประกอบการเรียน รายวิชา 2206 102 การค้นคว้าและการเขียนรายงาน โดยมีความมุ่งหมายให้ผู้ที่รู้จักขั้นตอนการค้นคว้า มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศ วิธีการรวบรวมบรรณานุกรม และการเขียนรายงานการอ้างอิง

การจัดพิมพ์ครั้งนี้เป็นการพิมพ์ครั้งที่ 6 ซึ่งได้มีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการพิมพ์ครั้งที่ 5 ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ หวังว่าหนังสือเล่มนี้คงจะอำนวยประโยชน์ต่อการทำรายงานประกอบการเรียนของนิสิตได้ในเบื้องต้น

จิตติมา แสงส่อง

หน้าประกาศขอบคุณหรือกิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

คือ หน้าที่ผู้เขียนเขียนขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือ ซึ่งมีจำนวนมาก ราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริญญาานิพนธ์มักจะมีหน้านี้ แต่ถ้ามีผู้ต้องขอบคุณ 2-3 ท่าน อาจจะเขียนไว้ในหน้าคำนำก็ได้

ประกาศขอบคุณ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษา สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้คำแนะนำ ตั้งแต่ต้นจนจบ ด้วยความเมตตาต่อศิษย์อย่างดียิ่ง จากอาจารย์นิดา มีสุข ประธานกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ฉันทิต ทองช่วย กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนันต์ อารีย์พงศ์ รองศาสตราจารย์ปริชา ทิชนพงศ์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมที่ให้คำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สารบัญ (Content หรือ Table of Content)

หน้านี้จะบอกลำดับเรื่องในเล่มว่ามีอะไรบ้าง พร้อมกับบอกหมายเลขหน้าที่เรื่องนั้น ๆ
ปรากฏอยู่

สารบัญ ช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบเนื้อหาโดยสังเขปและสามารถเลือกเรื่องที่ต้องการได้
อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องอ่านตลอดทั้งเล่ม

สารบัญ	หน้า
เด็กชายผู้รอดชีวิต	11
กระจกส่องตน	30
จดหมายจาก "ไม่มีใคร"	44
ผู้รักษาประตูแดง	62
ควอก ไล่เอกอน	79
หมวกคลั่งสรร	111
อาจารย์วิชาปุงซา	140
ท้าวดวลดอนเที่ยงคืน	175

สารบัญภาพประกอบและแผนที่ (List of Illustrations and Maps)

ในกรณีที่หนังสือเล่มนั้นมีภาพหรือแผนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญและมีจำนวนมาก เพื่อความสะดวกในการค้นหาจึงบอกเลขหน้ากำกับชื่อภาพและแผนที่ไว้คล้ายกับสารบัญ หนังสือที่มักมีภาพจำนวนมาก ได้แก่ หนังสือทางศิลปะ ส่วนประเภทที่มีแผนที่จำนวนมาก ได้แก่ หนังสือทางภูมิศาสตร์

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงแผนภาพทแยงเส้นสำเร็จรูปแบบเส้นตรง	22
2 แสดงแผนภาพทแยงเส้นสำเร็จรูปแบบสาขา	23

สารบัญตาราง (Table of Contents)

กรณีที่หนังสือเล่มนั้นมีตารางประกอบเอกสารเล่มนั้น เพื่อความสะดวกในการค้นหา จึงบอกเลขหน้ากำกับชื่อสารบัญตารางไว้คล้ายกับสารบัญภาพประกอบและแผนที่ เช่น รายงานที่มีปฏิทินปฏิบัติงาน, มีตารางคะแนน, มีตารางรายการแสดง เป็นต้น

ปฏิทินปฏิบัติงาน

ลำดับ	วันเดือนปี	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ
1	วันจันทร์ที่ 7 พฤษภาคม 2550	- สอนวิชา ท 31101	นางสุภาวดี ช่วยชู
2	วันอังคารที่ 8 พฤษภาคม 2550	- สอนวิชา ท 30205	นางสุภาวดี ช่วยชู
3	วันพุธที่ 9 พฤษภาคม 2550	สอนแนะแนว	นางสุภาวดี ช่วยชู
4	วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤษภาคม 2550	- สอนชุมนุมห้องสมุด	นางสุภาวดี ช่วยชู
5	วันศุกร์ที่ 11 พฤษภาคม 2550	- สอนนครนารี	นางสุภาวดี ช่วยชู

เนื้อเรื่อง

(Text หรือ Body of the Book)

เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของหนังสือ ให้รายละเอียดเรื่องราวทั้งหมดที่มีอยู่ในเล่ม ถ้าหนังสือเนื้อเรื่องยาวก็มักจะแบ่งออกเป็นตอน ๆ หรือแบ่งเป็นบท ๆ บทแรกจนถึงบทสุดท้าย

เมืองสงขลา

เมืองสงขลาชื่อเดิมว่าเมืองทมิฬ ตั้งอยู่ที่ปากอ่าวไทย ปัจจุบัน ส่วนพ่อค้าชาวอินโดนีเซีย และชาวโปรตุเกสเข้ามาค้าขายที่เมืองทมิฬทะเล เมืองเมืองนี้ว่า "เมืองสิงหลา" เพราะคนที่นี่ชอบดื่มเหล้า มีป่าทึบและคนสงขลาในถิ่นเกาะสองเกาะ ชื่อเมืองทมิฬคนสงขลาจึงเรียกเมืองนี้ว่า ๒ ฝั่ง จึงเรียกชื่อเมือง ตามสัญลักษณ์ที่มีเห็นครั้งแรก เกาะสองเกาะนี้คือเกาะหนู เกาะแมว

ในปัจจุบันนี้เมืองสงขลา จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ติดต่อกับรัฐยะลา (ไทยบุรี) ของมาเลเซีย เมืองเมืองนี้และเมืองชายทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ในครั้งสมัยโบราณ มีโบราณสถานและโบราณวัตถุมากมาย อีกทั้งมีขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาและการละเล่นพื้นเมืองที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ ตกทอดให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษามากมาย สงขลาเมืองที่ท่องเที่ยวทั้งที่เป็นชายทะเล น้ำตก ทะเลสาบและมีทรัพยากร ธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ ด้านสภาพใหญ่เป็นศูนย์กลางในด้านการค้า การคมนาคม บริเวณเมืองชุมทางของภาคใต้มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันอำเภอเมืองสงขลาที่คงมีสภาพบ้านเมืองที่เก่าแก่สืบเป็นเอกลักษณ์ สงขลาจึงเป็นสถานที่ซึ่งเหมาะแก่การท่องเที่ยวเพราะมีลักษณะที่แตกต่างกันในตัว ๒ ลักษณะคือ สภาพเก่าแก่ของบ้านเมืองสงขลาและความเจริญของเมืองหาดใหญ่ ซึ่งระยะทางที่ร่นกันประมาณ ๖๐ กม.

เชิงอรรถ (Foot note)

เป็นข้อความที่อยู่ส่วนล่างของหน้าภายใต้เส้นคั่นในบางหน้า เพื่อบอกให้ทราบถึงที่มาของข้อมูลที่ยกมากล่าวถึงในหน้านั้น ๆ ซึ่งเรียกว่า เชิงอรรถอ้างอิง หรือเพื่ออธิบายคำหรือข้อความในหน้านั้น ๆ เพิ่มเติม เรียกว่า เชิงอรรถเสริมความ

5.2 เพลงประเภทรับ-ร้อง

เพลงประเภทรับ-ร้อง หมายถึง เพลงที่มีการบรรเลงสลับกับการขับร้องในบางครั้งจะเรียกเพลงร้อง-รับก็ได้ แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ เพลงเถา เพลงดัด และเพลงเกร็ด

5.2.1 เพลงเถา

เพลงเถา หมายถึง เพลงที่มีแบบแผนว่าต้องขับร้องด้วยการเปลี่ยนจังหวะให้ครบตั้งแต่อัตรา 3 ชั้น จนถึงชั้นเดียว* การบรรเลงในอัตราลดหลั่นกันนี้มีลักษณะเหมือนกับภาชนะที่มีขนาดลดหลั่นลงไปตามลำดับของเถา จึงได้ชื่อว่าเพลงเถา เพลงเถาที่นิยมบรรเลง เช่น เพลงเขมรพวง เพลงแขกสาหร่ายและเพลงจีนจิมเล็ก

* เพลงไทยมีอัตราจังหวะ 3 แบบ คือ

- ก. จังหวะช้า เรียกว่าเพลงอัตรา 3 ชั้น หรือเพลงสามชั้น
- ข. จังหวะปานกลาง เรียกว่าเพลงอัตรา 2 ชั้น หรือเพลงสองชั้น
- ค. จังหวะเร็ว เรียกว่า เพลงอัตราชั้นเดียวหรือเพลงชั้นเดียว

บรรณานุกรม (Bibliography)

คือ รายชื่อวัสดุต่าง ๆ ที่ผู้แต่งใช้ค้นคว้าอ้างอิงประกอบการเขียนหนังสือเล่มนั้น ๆ
โดยบรรณานุกรมอาจจะอยู่ท้ายบทของแต่ละบทหรืออยู่ท้ายเล่มก็ได้
บรรณานุกรม จะช่วยชี้แนะให้ผู้อ่านหนังสือที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
นอกเหนือจากที่มีอยู่ในเนื้อหาของหนังสือเล่มนั้น ๆ

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. กระบวนการพัฒนาแฟ้มสะสมงานของนักเรียน

(Portfolio Development). เอกสารอัดสำเนา, 2540.

. การเขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2540.

กุศยา แสงเดช. บทเรียนสำเร็จรูป. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2545.

ภาคผนวก (Appendix)

เป็นส่วนเพิ่มเติมขึ้นภายหลังเมื่อจบเนื้อหาหลักแล้ว เพื่อให้เนื้อหาของหนังสือเล่มนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ไม่ใช่เนื้อหาโดยตรง อาจจะเป็นตัวเลข สถิติต่าง ๆ หรือแบบสอบถาม ข้อสอบ เป็นต้น

ภาคผนวกจะมีหรือไม่แล้วแต่ความจำเป็น

ภาคผนวก

1. แบบทดสอบท้ายแผน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำจากภาพ มาเติมในช่องว่างให้ได้
ใจความสมบูรณ์ ตรงตามเรื่อง "เรื่องต้นตื้น"

1. ลุงทองปานทำ...หาย	พยาธิ
2. ข้างขวดยามี.....ติดไว้	ขวดสีน้ำตาล
3. ในขวดยามียาถ่าย.....	กล่องยา
4. ก້องตกใจคิดว่าคนกิน...	ฉลาก
5. ในกล่องมี.....	ยาพิษ

เฉลย

1. กล่องยา 2. ฉลาก 3. พยาธิ 4. ยาพิษ 5. ขวดสีน้ำตาล

อภิธานศัพท์ (Glossary)

เป็นหน้าอธิบายคำศัพท์ มักมีในหนังสือที่มีคำศัพท์เฉพาะและคำศัพท์ยาก ๆ เช่น หนังสือวรรณคดี หนังสือวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

เมื่อผู้อ่านพบคำที่ไม่เข้าใจก็สามารถมาเปิดอ่านคำอธิบายได้จากส่วนนี้ ผู้แต่งมักจะนำคำศัพท์เหล่านั้นมาเรียงตามลำดับตัวอักษร

อภิธานศัพท์

คู่มือรายการ

คู่มือบรรจุบัตรขนาด 3 x 5 นิ้ว อยู่ในห้องสมุด ในบัตรรายการแต่ละแผ่นมีรายการเกี่ยวกับหนังสือหนึ่งเล่ม หรือสิ่งพิมพ์หรือวัสดุหนึ่งชิ้นที่ห้องสมุดมีไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า บัตรรายการที่เรียงไว้ในคู่มือนั้น จะเรียงตามลำดับอักษรแบบพจนานุกรม

ครรรชนี (Index)

คือ บัญชีค้นคำ เป็นการนำหัวข้อสำคัญ ๆ ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ในหนังสือเล่มนั้น ๆ มาจัดเรียงลำดับตามลำดับอักษร แล้วบอกเลขหน้าให้รู้ว่าหัวข้อหรือชื่อนั้น ๆ จะอ่านได้จากหน้าใดบ้างในหนังสือเล่มนั้น

ครรรชนี จะช่วยให้ผู้อ่านที่สนใจค้นคว้าได้สะดวก ซึ่งครรรชนีมักอยู่ตอนท้ายเล่ม แต่หากเป็นหนังสือที่มีหลายเล่มจบหรือเป็นหนังสือชุดมักแยกพิมพ์ครรรชนีไว้ต่างหากในเล่มสุดท้าย

ครรรชนี	
กฤตภาค 13, 60, 125	ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง 143
วิธีทำ 60-61	ราชกิจจานุเบกษา 148
การจัดวัสดุ 15	รูปแบบ 141

**จบบทเรียนแล้ว
สามารถเลือกอ่านหนังสือดีมีคุณค่าที่เราชอบได้**

สรุปบทเรียนจบแล้ว

หวังว่าทุกคนคงเข้าใจและนำไปใช้ประกอบการเขียนรายงานได้

